

DEBRECZENI UJSÁG

MAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGESZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASARNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSEG ES NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. május 17.

Szerda

XXXVII. évfolyam 111. szám

A hét sváb

A legendás hét sváb holt teteme bizonyára megfordult most a verségi sírhantok alatt. A hét sváb s a többi svábok, akik lélekben-testben, érzésben és gondolkodásban magyarrá lettek, bizonyosan nehezen tudják megérteni, hogy anno 1933., anno Trianon, akadnak még olyan svábok is, mint Jakab Bleyer, aki kisebbségi miniszter, országgyűlési képviselővé, magyar egyetemi tanárává lehetett, de még mindig nem elég melia neki a jó magyar kenyér, mindig nem elég barátságos ez a magyar otthon, amely gyakran nagyobb bölcséssel, több melegséggel fogadja az idegen, német ajkú gyermekeit, mint saját édes fiait. Jakab Bleyer a magyar vendégszeretetet, a magyar türelmet, fejedelmien magyar főkezűséget azzal hálálja meg, hogy kisebbségi jogot, több szabadságot, több német kultúrát reklamál fajtestvérei számára s titokban, örül, alattomosan hátha furja azt a magyar igazságot, amely épp most jutott el a revízió szent küszöbére.

Hinni kell és hisszük is, hogy a négermanizmusnak ezt a sötét, alattomos kis prófétáját megtagadja mindenki, aki német nevet hord vagy hordott ezen a földön. Hiszen a magyarországi németiségnek nincs és nem lehet más ideálja, mint a verségi hét sváb, aki oda állt és ott halt hősi-halált Kossuth Lajos, a magyar önéletrajz zászlói alatt. Ez a németiség itt évszázadok óta élvezett minden jogot, minden szabadságot, ami magyar jog, magyar szabadság volt. Ez a németiség itt egyenrangú állampolgár volt, amely Budapest közvetlen szomszédságában megtarthatta fejját, vallását, nyelvét, iskoláját felemelkedett az államfentartó fajták közéosztályba, lehetett belőle akár miniszter is, — mint például Bleyer Jakabból, — lehetett magyar író, mint Herceg Ferenc, vagy miniszterelnök, akár Friedrich István. Ha melia talán túlzott mértékben jelentkeztek is német elmék a magyar fórumon, közhivatalban, irodalomban, művészetben, a törzsmagarság soha sem türelmetlenkedett emiatt, soha nem kérte számon ezt. Viszont — legalább is eddig — a német ajkú magyarok is tudták, hogy mi ezért cserébe a: kutyakötelesség.

E sorok írója sokat esdálkozott azon, hogy lent, valahol messzi Sároshán a nagyapja még nem tudott magyarul szólni az unokájához, de lent Bártfa fölött a régi határon egy meliszkre vésvé látta meg, hogy már a dédapja is tudott hősi-halált hálni — 1849-ben — a magyar szabadsáért. És lent Baranyában egy-egy község főterén ugyanugy álltak azok az emlékoszlopok, amelyekről a világháború Magyarorszáért halt sváb hőseinek neve ragyogott, arany fényességgel hirdetőn, hogy ezen a földön, annak aki német nevet hord, vagy német nyelvet beszél, nem lehet más kötelessége — mint lélekben,

Roosevelt elnök az azonnali leszerelés érdekében szótartot intézett a világ negyvennégy nemzetéhez

A támadó fegyverek csökkentése első lépés a világbéke felé — Ünneplés megnem-támadási szerződés az egyes államok között

Washington, május 16.
Roosevelt elnök, minden történelmi hagyományai szakítva, kedden este üzenetet küldött a világ gazdasági értekezletre meghívott negyvennégy nemzet mindegyikéhez. Az üzenet tartalma a következő.

— Azt reméljük, hogy a gyakorlati leszerelés intézkedéseivel lehet csak biztosítani a békét és hogy a gazdasági zűrzavar ellen vivandó közös esatánkat győzelemre vezethetjük. A nemzetek két nagy világértekezletet hívtak össze, amelyeknek döntéseitől függ majd az emberiség egyedeinek élete a közeljövőben, a társadalmi viszonyok javulása, az egyéni jogok védelme és a szociális igazság előmozdítása. *Kötelességünk az, hogy a közön alapuló szövetségi eljárás után gyakorlati eredményeiket érjük el.* E nagy kötelesség parancsára előtt el kell némihiú a kicsinyes célokra és el kell sűrűni az aprólékos akadályokat, mert az önzés mindig bukáshoz vezet. Ha az összes nemzetek megérveznék ab-

ban, hogy teljesen lemondanak a támadó fegyverek birtoklásáról, akkor az önvédelem önmagától feleslegessé válik és a népeknek, valamint a országok határainak függetlensége teljesen biztosítva lesz. A leszerelési értekezlet végcéljának az összes támadó fegyverek kiküszöbölésének kell lennie. *közvetlen célja pedig bizonyos fegyvernemek lényeges csökkentése lesz.*

— Kormányom azt hiszi, hogy a támadó fegyverek azonnali csökkentése csak első lépés a végcél felé. *Minden befolyásunkat latba vetjük a további leszerelési sikere érdekében.* Mintán pedig a világ békéjét az egész leszerelési eljárás alatt biztosítani kell, javasolom, hogy a világ összes sépei ünnepléses és határozott meg nem támadási szerződés-kölessenek és egyenként kötelezzék magukat arra, hogy semmiféle fegyveres erőt nem küldenek határaikon túl.

Roosevelt elnöknek a béke érdeké-

ben tett nyilatkozatát kábeltáviratilag a következő államoknak küldték el: Abesszia, Albánia, Argentína, Ausztria, Belgium, Brazília, Bolívia, Bulgária, Csehország, Chile, Colómbia, Costarica, Dánia, Dominica, Ecuador, Egyiptom, Esztország, Finnország, Franciaország, Görögország, Guatamala, Haiti, Hollandia, Handuras, Iruk, Japán, Jukoszlavia, Kína, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Mexikó, Nagybrittánia, Németország, Nivaraguay, Norvégia, Olaszország, Panama, Paraguay, Perzsa, Perli, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Sziám, Szovjet-oroszország, Törökország, Uruguay és Venezuela.

Az üzenetet elküldték a szovjet kormányának is, de washingtoni körök hangoztatták, hogy *e lépés nem jelenti a szovjet climerését* és csak annak kifejezése, hogy az elnök egyetemes erőfeszítésre törekszik a világbéke biztosítására.

A régi liberális rendszerre nem lehet többé visszatérni

Imrédy Béla pénzügyminiszter hatalmas erejű beszédben mutatott rá a kormánypolitika helyességére — A képviselőház keddi ülése

Budapest, május 16.
A költségvetés folytatódás tárgyalásának első szonoka Simon András volt. Elismeréssel szólott a pénzügyminiszter munkásságáról. Kérdés azonban, hogy az adófizetők elbir-

ják-e a rájuk nehezede terhet. Tauter Gábor azt hangoztatta, hogy fedezetet kell találni a költségvetésben a nyomor enyhítésére. A megtelt raktárak mellett ne legyenek éhezők. A kormány ne várjon a világgazdasági

konferencia kimenetelére, de rogtán tegye meg a szükséges gazdasági intézkedéseket.

Uzonyi György elismeréssel beszélt a kormány megfontolt külpolitikájáról, amely a revíziót megerlelte. A

szívben, érzésben, akaratban meglődni az államfentartó magarság előtt, egyé olyadni véle s ki ebrtdalmi a Jakab Bleyereket, akiknek ma sem elég az amit a németek a magyarságtól kaptak.

Jakab Bleyer kereseti itt a kisebbségi jogokat, Hitlerék pángetmán Berlinre felé sírhat hazug könyvet, — megtagadtatik éppen azoktól a németajkú magyaroktól — akik opáik, fiaik véráldozatával jegyezték el magukat a magyarságnak. Ez a németiség nem üzenhet mást Bleyer-

nek, mint azt, hogy nincs szüksége az ő gyanus védelmére, nincs szüksége olyan prókátorokra, akik minden szavukkal csak ártanak azoknak a volt németeknek is, akik már egyé lettek a magyar fajtával. A németajkú magyaroknak csak arra van szükségük, hogy a Bleyerek mondjanak le az egyetemi katedráról, képviselő-égeről, miniszteri nyugdíjról s mind arról, ami a magyar türeimeség, lovaslásság iuttatott nekik és menjenek innen sürgösen, mielőbb Nagy-Németországot építeni és álmadni haza Berlinbe!

Akkor legalább nyitl sisakkal állhatunk szembe egymással. Mert ha beipolitikai vonatkozásban meg is tudjuk érteni a Harmadik Birodalmat, de azzal a Németországgal amelyet Bleyerek akarnak, szembe fog állani a magyarság és vele együtt — ha kell fegyverrel a kézben, — ott lesznek a Bleyer védencei, a magyarországi németek, akik soha sem felejtetik el, hogy ők a hét svábok utódai, akik tudják, hogy mivel tartoznak nekünk — magyaroknak.

magyar nép kétségtelenül királysági és a történelmi magyar királyság neve. Ohajtja az Ausztriával való szoros gazdasági kapcsolatot.

Hegymegi Kiss Pál hasonló értelemben szólalt fel.

Lady Snowden ünneplése a Házban

Óriási hatást keltett Apponyi Alher gróf fiának, Apponyi Györgynek felszólalása.

Apponyi György gróf szólalt fel ezután. Beszéde közben felment meg a diplomatikai karzatán Lady Snowden, a volt angol pénzügyminiszter felesége, akit Apponyi néhány meleg szóval, a Ház pedig felállással és tapsolással üdvözölt. Apponyi felszólalása további folyamán hangoztatta, hogy jobban látja biztosítottak a magyar öncélúságot egy osztrák magyar monarchiában, mint a jelenlegi helyzetben.

A kormány célja, hogy minél alacsonyabbak legyenek az állami kiadások

Apponyi beszéde után megtekinthetünk a padsorok és az egész kormány jelen van, amikor Imrédy pénzügyminiszter állt fel szólásra, hogy válaszoljon a vitában elhangzott felszólalásokra. **A kormánynak törekvése az, hogy az állami kiadások terheit minél alacsonyabban állapítsa meg.**

Ez a munka rendkívül nehéz és az a meggyőződése, hogy vannak átmeneti idők, amikor áldozatokat kell vállalni, hogy a nemzeti létet átmentsük jobb időkre. Egyik felszólaló visszatért arra a tételre, hogy a költségvetés kereteit 600-650 millió pengőben kellene megállapítani. Érdeklődéssel várta a miniszter a javaslatot arra, hogy miként lehetne ezt megvalósítani és a válasz az volt, hogy töröljék a költségvetésből a külföldi adósságszolgálatot 100 milliós tételért.

Ez azonban csak a meggyőzés erejével lehetséges és nem egyoldali intézkedéssel.

Kétségtelen, hogy a közterhek kérdésében további haladás kívánatos. Az állami terhek 1928 óta nagymértékben csökkentek. Az adóreformra ma nincs itt az idő, de a kormány ettől függetlenül intézkedéseket tett. Ezt a célt szolgálja a boletta is. A miniszter beszédének e részén több közbeszólás hangzott el. Eckhardt Tibor és Ulain Ferenc képviselőket az elnök rendre is utasította.

Az árak stabilizálása és az export

Imrédy miniszter ezután így folytatta beszédét:

— Lehetővé tettük az árak stabilizációját és az export fejlesztését is. Eckhardt Tibor devalvációs gondolatával kapcsolatban utalok arra a kijelentésemre, amelyben azt mondtam, hogy semmiféle kalandos tervnek megvalósítására nem vagyunk kaphatók. (Nagy zaj a kisgazdáknál.) Hossza elméleti fejtegetéssel világította meg a miniszter, hogy miért nem volt lehetséges nekünk a devalváció utáni lépni.

A mezőgazdasági válság

A miniszter ezután a mezőgazdasági válság kérdésével foglalkozott. A válság előidézésében több faktor működött közre. Egyik az áreltörődés, másik az elzárkózási politika,

Ma félárú szelvényes előadások.

URANIÁBAN

A háborgó óceán és a nagy szenvedélyek filmje: „**ITEL A TENGER**“ Egy apa és fiu harca a nőért, akit mindketten szeretnek. Főszereplők: Walter Huston és Helen Chandler, a Drakula sztárja, Kelly a tilosban és az Elvarázsolt pucérja, vígjátékok.

Előadások kezdete: 5, 7, 9 óra.

VIGSZINHÁZBAN

Még egy napra prolongáltuk Dolores Del Río egyetlen idej legszébb legpompásabb filmjét, a

PARADIGSOMMADAR

Hawaii szigetek csodálatos világa. Szébbnél-szebb felvételek. Hírások.

DEBRECENI UJSÁG	DEBRECENI UJSÁG
SZELVÉNY	SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére a Vigszínház vagy Uránia május 17-iki bármely előadására.	FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére a Vigszínház vagy Uránia május 17-iki bármely előadására.

harmadik a termelési költségek nagysága, a közterhek növekedése és a mezőgazdasági adósságok. E kérdések megoldása tehát nem függ kizárólag tőlünk. A vita folyamán felemerült az a kérdés, vajon a kivételes rend keretében, vagy pedig az intervenciós politika keretében érhetjük-e el. Véleménye szerint a régi liberális rendszerre ma már visszatérni nem lehet. Beszéde befejező részében kifejtette, hogy a kormány nagyobb irányító szerepet kíván biztosítani a gazdák számára a gazdasági élettel szemben, mint a békében volt. Intézkedéseink ebben az irányban mozognak.

Eckhardt Tibor: Csak extra bolygók ne lennének, például a szénkatétel! (Nagy zaj.)

— Törekvésünk oda irányul, mondtam végül a miniszter, hogy bizonyos illúziókkal leszámoljunk. Illu-

ziókra nincs szükségünk, de ideáljainkat, igenis, fenn kell tartani.

A pénzügyminiszter beszéde után Reisinger Ferenc beszélt, majd éjfélkor Hadházy Ferenc dr. kifogásolta, hogy Magyarországon nincs mezőgazdasági statisztika. A gazdasági válságokat abban látja, hogy a győztes államok figyelmen kívül hagyják a népek gazdasági egymásra utaltságának törvényét.

Zsilinszky felszólalása a Bleyer-ügyben

A képviselők körében nagy feltűnést keltett, hogy kedden éjfélkor egy százfős diákeszket a parlament elé vonult és Bleyer képviselő ellen tüntetésbe kezdett. A Bleyer-üggyel kapcsolatban vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre éjfél után 1 óra körül tanártakor állott fel szólásra.

Az elmúlt éjjel pincétől padlásig fosztogattak a debreceni betörők

Számos pincét felfeszítettek — A zsákmány néhány üveg bor

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Az elmúlt éjjel számos kisebb betörés történt Debrecenben és a külső körzetekből valószínűnek látszik, hogy mindezeket egy és ugyanazon betörő, vagy betörőbanda követte el. Hétfőn már feltörték egyik Szent Anna-utcai kereskedő pincéjét, ahonnan borokat vitték el. Most Mada István Szent Anna-utca 1. szám alatt lakó kereskedő te' feljelentést, hogy pincéjéről levették a zárat, a pincében nundent összeforgattak és elvitték 15 üveg bort, valamint 10 kiló zsirt. Ugyanekkor feltörték Bárány Henrik Szent Anna-utcai rádióüzletének pincéjét is, amelyben azonban csak jires ládákat találtak.

Nagy István csizmadiamester amiatt tett panaszt, hogy a Csizmadia Ipartársulat Csapó-utca 17. számú házában pincéjét felfeszítették, azonban csak két pincercsot loptak el. Ugyanekkor Knöpfler Simon Csapó-utca 20. szám alatti üzletviségének pincéjében is betörést kíséreltek meg, de innen is csak a lakatot vitték el.

Változatosság kedéért Popovics Anna Rothermere-utca 1. szám alatti lakosnál a padlásra törték be és onnan egy csomó evőszékelt és edényt vettek el.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított és már nyomában van a tettesnek.

Tizenöt havi börtönre, nyolcezer pengő pénzbüntetésre és nyolcvanezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélték a valutacsempészéssel vádolt Heidelberg Györgyöt

Budapest, május 16. A Heidelberg-féle valutacsempészési bűnygyben a budapesti büntető-törvényszék kedden este hirtetett ítéletet, miután a királyi ügyész súlyos büntetések kiszabását kérte s egyben bejelentette, hogy az öngyilkos fővádlottal szemben permegszüntetést kér.

Heidelberg Györgyöt, Schnürmacher Lipótot és Obrath Leót fizetési eszközökkel folytatatosan elkövetett visszaélés bűntettében, továbbá Gara Pált, valamint Schnürmacher Pált fizetési eszközökkel folytatatosan elkövetett visszaélés vétségében és ezért Heidelberg Györgyöt 1 évi és 3 hónapi börtönbüntetésre és

Ruhacsere!

Viselt, kopott férfiruháját divatos gyapjú szövetre cseréli HEGYI, SAS UTCA 4. SZÁM. (Hívásra házhoz megyek.)

8 ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, amely meg nem fizetés esetén további egy évi börtönt jelent. Kötelezte továbbá 80 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére. A büntetésből 5 hónapot és 25 napot a törvényszék az elszüvedett vizsgálati fogással kitöltöttnek vett. A törvényszék Schnürmacher Lipótot egy évi börtönre, 200 pengő pénzbüntetésre, 5 évi hivatalvesztésre és ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Obrath Leót 6 hónapi börtönre és 1000 pengő pénzbüntetésre, továbbá 6000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, Gara Pált 2 hónapi fogházra és Schnürmacher Pált 2 hónapi fogházra, 1000 pengő pénzbüntetésre, valamint 4 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Schnürmacher Lipótnét a törvényszék a vád alól felmentette.

Egyetemi élet

Az „Árpád” Bajtársi Egyesület jubileumi zászolóhontása

Fényes ünnepség színtere lesz május 21-én, vasárnap délelőtt a Központi Egyetem díszudvarán, ahol 11 órai kezdettel tartja a debreceni bölcsészek Árpád Bajtársi Egyesülete jubileumi zászolóavató ünnepét, vitéz jákfai Gömbös Gyula, Magyarország miniszterelnöke legfőbb védnöksége és dr. Hóman Bálint kultuszminiszter, valamint Szily Kálmán vallás- és közoktatásügyi államtitkár díszvendők sége alatt. A fővédnöki és védnöki kar tagjai nemcsak Debrecen, de egész Tiszttul notabilitásai, köztük Debrecen és a vidéki városok gimnáziumainak igazgatói, amellyel pregnans módon jut kifejezésre az a kapcsolat, mely a jelen és a jövő tanári generációt összefűzi.

A zászolóavatáson kívül másik főeseménye a délelőtti programnak a patrónus avatása, amely a bajtársi eszme újabb térhódítását mutatja. A műsort művészi számok teszik teljessé.

Este fél 9 óra körül az Angol Királynő kék- és fehértermében kezdődik az „Árpád” jubileumi hangverseny táborszása. Ez méltó befejezés lesz annak a nagyvárnyu programnak, amely az őszi hangverseny-táborozással kezdődött, majd a februári kerengő-esttel és a márciusi dísz-táborozással folytatódott. Bevezetőt dr. Milleker Rezső bölcsészeti kar dékán, az egyesület patrónusa mond. Műsoron szerepel a zenekaron és vegyeskaron kívül Kovács Edit heggedűszólója és Fazekas József csellósója. Műsor után reggeliz tánc.

HIRDETMENY

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur, valamint a gazdasági szakértők megállapítása szerint az utóbbi években a gabonapoloska egyes helyeken oly mértékben elszaporodott, hogy az már az egész gabonatermést pusztulással fenyegeti.

A gabonapoloska összeszedésére és irtására a Pavlovszki-féle kézi bogárfogó eszköz bizonyult a leghatásosabbnak. Értesítem az érdeklődőket, hogy ez a készülék az elsőfoku közigazgatási hatóság földszint 46. sz. szobájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A készüléket a kir. gazdasági felügyelőség (Vármegyháza I. em. 36. sz. szoba) utján 15 P. 60 fillér vételárért lehet beszerezni. A nehezebb gazdasági viszonyok között élő, 20-40 hold földet bíró gazdálkodók azonban — az elsőfoku közigazgatási hatóságtól — felelősségvállalás mellett államszélyképen korlátolt számban kölcsönképen díjtalanul is megkaphatják. Ezirányú igények a Kossuth-utca 20. sz. földszint 46. sz. hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt jelentendők be. Debrecen, 1933. évi május 11. Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

Hatvan millió pengőnek felel meg a magyar-cseh áruszerződés

Budapest, május 16.
A magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások, amelyek a két ország árucseréjére vonatkoznak, eredményesen befejeződtek. A meg egyezés az árucseréjére vonatkozó, amelynek mérve többszörösen meghaladja az eddig Csehszlovákiával kötött hasonló árucseréjére vonatkozó szerződésünket: az árucseréjére vonatkozó kerete mintegy 350 millió csehszlovák, amely összeg 60 millió pengőnek felel meg.

Hamburgban is elégették a destruktív könyveket

Hamburg, május 16.
A város főterén hétfőn éjjel fellebbégett a könyvmáglya. Körülbelül 2000 romboló szellemű könyvet égették el a diákok, akik bajtársi díszegyenruhában állottak körül a lobogó máglyát.

Koponyaalapi törést szenvedett kedden este egy motorkerékpáros a mikepércsi-úton

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Súlyos szerencsétlenség történt kedden este fél 10 órakor a mikepércsi úton. Masznica Lipót debreceni lakos motorkerékpárjával haladt az úton, amikor előzni akart egy szekeret. A sötétségben azonban elítévestette az irányt és motorjával együtt az árokba fordult. Az előhívott mentők koponyaalapi töréssel szállították be a sebészi klinikára, ahol a súlyos állapotban levő embert kezelés alá vették.

A Szent Erzsébet Egyesület kulturáldélutánja május 20-án

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Szent Erzsébet Egyesület május 20-án, szombaton délután 6 órai kezdettel tartja meg klubdélutánját rendezéshelyiségében, az Angol Királynő téri és kéktermében, jó idő esetén a kerthelyiségben is. Belépti díj nem lesz, csak a szokásos 1 pengős uzsonnadjegy és 50 filléres táncosjegy. Az uzsonnadjegy ellenében az Angol Királynő tulajdonosa fagyaltot, kávét, csokoládét vagy sört szervíroz a hozzáillő süteményekkel együtt. Zenét Rácz János és cigányzenekara szolgáltatja. Egyben közli tagjaival a Szent Erzsébet Egyesület vezetősége, hogy május 17-én, szerdán délután fél hat órakor fontos értekezlet tart, melyre kéri a tagoknak minél nagyobb számban való részvételét.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK HUZÁSA

Kedden folytatták a 28-ik osztálysorsjáték második osztályának húzását. 500 pengőt nyert: 9779 51366 61240 61333 71870 72219. 300 pengőt nyert: 9189 23136 30175 37955 50966 55953 57948 71180. 200 pengőt nyert: 311 3081 5207 10229 19905 20313 21078 25384 25732 27450 28140 33942 35249 35168 41550 42017 43604 45782 50123 51664 60367 70019 73897 75553 78101 83195.

Mussolini nem tűr büntető-rendszabályokat Németországgal szemben

Hitler kancellár ma délután fejti ki álláspontját a leszerelési kérdésben Gramofon-lemezekre veszik fel a történelmi jelentőségű nyilatkozatot

Berlin, május 16.
A Kroll-opera termében Hitler kancellár szerdán délután 3 és 4 óra között tartja meg rendkívüli nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyben a gazdasági, leszerelési és külpolitikai kérdésekkel foglalkozni. A beszédet rádió is közvetíti, majd a szónoklatot, amelyet gramofonlemezre vesznek fel, este nyolc órakor a rádióban újra megismétlik.

Berlinben úgy tudják, hogy Hitler

ebben a beszédében ellenoffenzívát hirdet a leszerelési tervekkel szemben elsősorban gazdasági téren. Hitler alap gondolata az, hogy Genf sikerével áll vagy bukik a londoni világgazdasági konferencia sikere. Szerinte a mai genfi tárgyalási módszerek kudarcra vezetnek. A kancellár ezenkívül előzetes támadásba megy át Paul Boncour francia külügyminiszterrel szemben.

Mussolini szenzációs állásfoglalása a Hitler-uralom mellett

London, május 16.
A világ közvéleménye már napok óta várta, hogy a Hitler-ügyben

Olaszország nagy államférfia, Mussolini is megszólaljon. A várt megnyilatkozás tegnap megtörtént, Mussolini

tudomására hozta a német kormánynak, hogy a fegyverkezési kérdésben mérsékletet kér Hitlerétől, de ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a diadalmas horogkeresztes irányzat elégedjék meg az egyenlőség követelésével. Egyben bejelentette Mussolini, hogy Angliát felszólította a locarno-i egyezményre való hivatkozással Németország megvédésére.

Végezetül Mussolini miniszterelnök pregnánsan hangsúlyozta nyilatkozatában, hogy Olaszország nem tűr büntető rendszabályokat Németország ellen. Erre a nyilatkozatra főként az a körülmény adott okot, hogy a nemzetközi liberalizmus világszerte igazító hadjáratot indított a világtörténelmi szerepe betöltő Hitler-uralom ellen.

Hazaáru'6 lett Einstein tanár

A renegát professzor németellenes gyűlést rendezett Párisban

Páris, május 16.
A párisi zsidók minden alkalmat megragadnak arra, hogy politikai tüntetéseket rendezzenek a németek ellen. Erre most jó alkalmat adott Einstein professzornak, a relativista elméletéről világgá kürtölt berlini tanárnak Párisba érkezése, aki tudvalevőleg a szabadkőművesek által felajánlott francia katedrát fogadta el.

Einstein tanár hétfőn este a párisi Trocadéroban egy németellenes tüntetésen elnökölt, amelyen több francia

miniszter is megjelent. A gyűlés Einstein indítványára kimondotta, hogy bojkottálja a németek s legközelebb a párisi színházakban jótékony célú előadásokat rendez a Németországból menekülő izraeliták segítségére. Einsteinnak szülőföldjével való nyílt szembefordulása nem kelt különösebb feltűnést, mert már 1921-ben kinyilvánította a berlini köztársasági sajtóban, hogy nem érzi magát németnek.

A Pázmány egyetem ifjusága nagy tüntetést rendezett Bleyer professzor ellen képviselőházi beszéde miatt

Budapest, május 16.
A képviselőház egyik multheti ülésén dr. Bleyer Jakab egyetemi ny. r. tanár, a Pázmány-egyetem német irodalmi tanszékének professzora szerencsétlenül beállításon beszédet mondott, amelyben a magyarországi német kisebbségek „elnyomatás”-át tette szavá. A következő napokban ellene intézett parlamenti és sajtótámadások miatt Bleyer professzor az elmúlt héten már nem tartott előadásokat s csak kedd délelőttre hívták össze a hallgatókat. Ezen az

előadáson tüntetésre készültek a bölcsészeti hallgatók s a Werbőczy Bajtársi Egyesület tagjai.

A diákok még a tanterem ablakmélyedéseit is megszállták és hangosan követelték, hogy Bleyer Jakab volt m. kir. népbírói miniszter mondjon le egyetemi katedrájáról. Amikor dr. Némethy Gyula bölcsészeti dekan közölte az ifjuság vezetőivel, hogy Bleyer professzor nem tartózkodik Budapesten, az ifjuság a tanterem aijáról letépte a tanár emblematábláját, azt összetaposta és Bleyer

Jakabék Mikszáth-terti lakása elé vonult, ahol az egybegyűltek elnékeltek a Szózatot. Ezután dr. Bleyer Jakabné közölte az ifjusággal, hogy férje Jugoszláviába utazott. Közben rendőrök érkeztek a helyszínre és igazoltatni kezdték a diákságot. Az igazoltatásban résztvevő Bleyer professzor fia is, akit egyes hírek szerint a jogászok inzultáltak.

A tüntető diákok ellen a rendőrség utcai botrányokozás címén eljárást indított.

Három oldalról fenyegetik a japánok Pekinget

London, május 16.
A japánok katona pontossággal folytatják az előnyomulást. A kínai csapatok minden hősiessége kárba vész a modernebbül felszerelt japán hadoszlopok mechanikus felkészültségével szemben. Pekinget már három oldalról fenyegetik a japánok. Kína fővárosában a pánik tetőfokra hűgott. A lakosságot valóságba megdermesztik a különböző mecsstervek, röi elterjedt hírek és senki sem tudja, hogy kitől függ holnapra élete. Tíz ezrek menekülnek a fenyegetett zónából.

A Daily Herald jelentése szerint a japánok Észak-Kínában ui független államot akarnak létesíteni, amelynek együtt kell működnie Mandzsuriával.

MÉGDÖGLÖTT A VILG LEGÖRLEGEBB PONTYA.

A fontainebleau-i park halastavának kincse, egy 120 esztendő ponty elpusztult. Az öreg ponty orrában aranykarika volt erősítve ezzel a felirással: „Napoleon császár”. Az elaggott pontyot még fiatal pontykorában — röviddel Napóleonnak Elbára történt száműzítése előtt — 1814-ben helyezték el a medencében.

NYERT ÜGYE VAN

ha lapunk apróhirdetési rovatát veszi igénybe.

Olcsóbban fürdik a Margit fürdőben, mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fillér, Szalonkádfürdő 70 fillér.

Gyermekjegy 30 fillér.

A villamos kalauzoknál oda- és visszautazásra jogosító jegy

80 fillérért kapható.

Kiszolgálás 10 fillér.

Tyukszemvágás 20 fillér, Massage 20 fillér.

Svájciak Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Budapestre érkezett svájci csevekonat utasai közül egy 30 főből álló társaság érkezett tegnap Debrecenbe. A svájciak, akik az Arany Bükében szálltak meg, megtekintették a város nevezetességeit és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Debrecen város idegenforgalmi szépségeiről.

Az Idegenforgalmi bizottság egyéb ként az összes magyar középiskolákhoz Debrecen ösmertető füzeteket küldt szét. Máris több iskola jelentkezett. Így június elején Miskolcra 75. Budapestre 40 középiskolai tanuló jön tanulmányutra.

A külföldi idegenforgalmi szövetségek részére szétküldött propaganda értesítésnek szinte postafordultával lett hatása. A svájci idegenforgalmi szövetség megköszönte a debreceni hivatal figyelmét és késznek nyilatkozott arra, hogy állandó kapcsolatban ajánlja Debrecen megfigyelését. Igen előzékeny levelet írt a brémai idegenforgalmi hivatal is és megígérte közbenjárását a Magyarországot látogató németeknél.

Siketnéma olimpiász lesz Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Érdekes megkeresés érkezett a napokban Debrecen városához. Az Országos Testnevelési Tanács átirata szerint ugyanis 1935-ben Debrecenben akarják megtartani a siketnéma olimpiászát, amelyen a külföldi és magyar siketnéma tornászok venni részt. Az OTT az érdekes olimpiász megrendezéséhez a város támogatását kérte, azonban a polgármester kijelentette, hogy legfeljebb csak erkölcsileg tudja támogatni ezt a sporteseményt.

Az olimpiászhoz 500 siketnéma versenyző és 1500 kísérő venne részt a most készülő stadionban, amelyet a város ingyenesen átenged erre a célra.

Édesanyám

Írta és elmondta az Anyák napjának ünnepévé.
KONCZ AURELNE.

A múltban a MANSZ által rendezett „Anyák Iskolája” egyik előadásán ihletett ajkáról az anyák igazi apoteosisát hallottuk. Az előadó azt mondta, hogy ha megszavaztatnánk minden magyar embert — mint nemrégiben Németországban tették — melyik a legszebb magyar szó, bizonyosan minden magyar ember ezt a szót tartaná legszebbnek: **édesanyám**. Egy szó, — egyetlen szó, s mégis egész világunkat zárja magába! — mindazt a szeretetet, önfeláldozást, gondoskodást, mely gyermek és ifjú korunkat boldoggá tette, hiszen a gyermekkor boldogsága a legtisztább boldogság, ártatlan öröme a legtisztább öröm, — mert ami azután jön, — az más természetű. Anyánk mosolya, ölése, simogató keze volt a boldogság s ezt az élet minden pillanatában éreztük; ő benne mindig bizhattunk, mert ő volt az egyetlen, akiben sohasem csalódhattunk, az egyetlen, akire mindig számíthattunk, mert ami szívéből áradt, az a soha nem muló szeretet!

„Édesanyám”. — Egyetlen szó, mindenki számára más tartalommal és nyilvánulásban mégis ugyanaz. Ha csak itt, ebben a kedves körben minden jelenlétől megkérdeznék, hogy mit jelent számára ez a szó, száz meg száz különböző feleletet kaptunk, csak a refrénje volna ugyanaz, mert az édesanya mindenki

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése

Hétfőn tartotta meg a Debreceni Első Takarékpénztár az évi rendes közgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése mellett.

Az igazgatóságának a mai közgazdasági helyzetet megvilágító évi jelentését Versényi Tibor vezérigazgató terjesztette elő.

A még 1936-ban alakult öreg Takarékpénztár iránt megnyilvánuló bizalomnak örvendtes bizonyossága, hogy az elmúlt nehéz esztendő folyamán is 803 tételben 807.697.— pengő új betétet helyeztek el a Debreceni Első Takarékpénztárnál és hogy 1.831.000.— pengő új váltóhitelt is bocsátott a termeléshez hitelt igénylő felek rendelkezésére.

Ma, amikor nemzeti érdek, hogy a termelés a válságot leküzdhesse, csak a dícséret hangján lehet megemlékezni arról a türelemről és megértésről, mellyel az intézet híven tra-

díciókhoz az egyes adós ügyfelekkel szemben viseltetett.

Az igazgatóság elnökévé a Szabolcsmegyébe elköltözött Szomias Cusztáv volt főispán helyére a közgyűlés egyhangúlag dr. Baltazár Dezső ref. püspököt választotta meg, akinek országos tekintélyével, puritán egyéniségével, humanus gondolkodásával méltó képviselőlet nyert az országnak ez az egyik legrégebb pénztárat, mely a Tiszántul gazdasági életében fontos szerep betöltésére hivatott.

Az időközben megüresedett két igazgatósági tagsági helyre Jármy Tamás nyug. miniszteri tanácsos és dr. Tervey Tamás ügyvéd, a felügyelő-bizottságba pedig dr. Gorove Lajos ügyvéd, Kontsek László kereskedő és Sembery Miklós a beolvastott Hajduböszörményi Rézvénytársulati Takarékpénztár volt elnöke lettek megválasztva.

Csütörtökön lesz a kollégiumi hősi halottak emlékművének leleplezése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A kollégiumi diákszövetség már öt évvel ezelőtt, a megalakulás alkalmával tervbe vette, hogy művészi reliefet állít a kollégium hősi tanárainak és diákjainak. A gyönyörű emlékmű, amely Medgyessy Ferenc alkotása, most készült el.

A relief leleplezési ünnepélye a főgondnokot beiktató egyházközségi közgyűlés végével, csütörtökön délután fél órakor lesz. Az ünnepély kezdetén és végén Kollégiumi Kántus énekel Szigethy Gyula kollégiumi énektanár vezetésével, majd dr. Baltazár Dezső ref. püspök mond bevezető beszédet, az emlékmű felavató beszédét dr. Kólcsey Sándor, a debreceni ügyvédi kamara elnöke fogja tartani. Vitéz Agárdy Zoltán VIII.

oszt. tanuló szavalata után a kollégium mostani diákjai, a sárosnoki kollégiumi diákszövetség és más testületek megkoszorúzzák az emlékművet.

A leleplezési ünnepélyen való részvételre a szövetség elnöksége ez utón hívja meg az összes debreceni társadalmi egyesületeket és kéri, hogy képviselőjüket kiküldeni szíveskedjenek.

Délután 6 órakor a kollégiumi oratóriumában tartja a szövetség ez évi rendes közgyűlését, amely azért bír nagy fontossággal, mert ekkor választják meg a tisztikart és a választmányt 5 évre, kívánatos tehát, hogy a szövetség tagjai a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg, úgy szintén az emlékmű leleple-

zési ünnepélyén is. A közgyűlésen a volt kollégiumi diákok nevében a kollégiumot és a szövetséget Csathó Béla postafőigazgató fogja üdvözölni. Közgyűlés után Kemény János Petőfi-téri vendéglőjében gyűlnek össze az öregdiákok, ahol a szövetség serlegével dr. tunyogi Szűcs Géza kormányfőtanácsos fog beszédet mondani a kollégium kiváló volt diákjáról, gróf Tisza Istvánról. Akik a vacsorára még nem jelentkeztek volna, azokat kéri az elnökség, hogy dr. vitéz Roncsik Jenő főtitkárnál még a mai nap folyamán telefonon (2105 szám.)

Debreceni bridgezők nagy győzelme Budapesten

Most folytak le Budapesten az országos bajnoki bridge verseny mérkőzései. Pénteken, szombaton és vasárnap Magyarország vidéki kerületének bajnokesapatai küzdöttek az elsőszéért. Debrecen ezen a mérkőzésen dr. Nagy Géza, dr. Kovács Aladár, Vecsey Andor, Ungár Pál és Gyömörey József álló team képviselte. Négy vidéki bajnokesapattal és pedig a győri, szegedi, békéscsabai és a gyöngyösi bajnokesapattal vették fel a mérkőzést a debreceniek s erős küzdelem után vasárnap este fejezték be a versenyt, melyből a debreceni csapat került ki hét meccsponttal győztesen és így Magyarország vidéki bajnok csapata a dr. Nagy Géza, dr. Kovács Aladár, Vecsey Andor, Ungár Pál és Gyömörey József csapata lett. A debreceniek előtt még egy erős küzdelem van: Magyarország bridge bajnok csapata címért kell megküzdeniük Budapest bajnokesapattal. Ezt a mérkőzést a közelnapokban játszik le Budapesten és akkor dől el ki lesz Magyarország bajnokesapata. A debreceniek győzelmük alkalmából az ismerősök és a bridgezők meleg gratulációkkal halmozták el.

számára a legdrágább, a legszebbet jelenti.

Az itt ülők soraiiban az egyiknek jelentené a kispolgári ház rendjét, takarosságát, rendszeres életét, a tűzhely melegét, hol az anya a lélek, az ő gondos keze a rend értelme a beosztás, szíve a szeretet, mely mindenre árad, de főként gyermekére, kinek lehetővé teszi a haladást, a bologulást.

Te másik, jelenlévő testvérem tán azt mondanád, hogy az édesanya neked az alföldi tanyát jelenti, melynek termékeny barázdái az ő szorgalmából takarékoskosságból szaporodtak meg; a tanyát, hol az anya bibliás estéken álmait szövegetve az ő okos, értelmes gyermekéről megjósolta, hogy „a fiúból pap lesz, akárki meglássa!”

Szomszédodnak az anyára való emlékezés a városi tisztviselői élet rendszerességét, régóta szűkrezabott anyagi lehetőségeit jelentené, hol az anya gondja volt, hogy gyermekei tandíját összegyűjtse, minden fillért önmagán takarékoskodva meg és sohasem gyermekén, mert annak minden szükségletéről gondoskodott, hiszen annak tanulnia kell, pályát kell választania s az értelmi osztály hagyományaihoz híven a tudományokban kell fényeskednie.

Oh az anya fogalma mindenkinél a legdrágábbat jelenti! Királyi, fejedelmi gyermekeknek a néha homlokukat simogató hófehér kezét, — gazdagoknak, dúskinesűeknek azt a lázas igyekezetet, mellyel gyermekek minden kívánságát, játszi szeszélyét teljesíteni igyekeznek, — nekünk, középsorsuaknak a gondot,

fáradtságot, mellyel felnevelted; dőlgos nappalokat, álmatlan, virrasztó éjszakákat, mikor lázas betegen kerestük az ő hűsítő, simogató kezét s valahányszor felnyitottuk fárad pillanukat, azt a hű szempárt láttuk, mely sohasem vette le rólunk tekintetét.

Neked testvérem az anya fogalma a nemesi kurtiát jelenti, vagy az akác-lombos jegyzői lakot, — nekem a Hargita alján a küküllő menti öreg paróciát, mely után nostalgias jelkem örökre eped. A hűs, hófehér padlóju szobákat salukáteser ablakokkal, a boldog családi asztal tápláló bőségét, a petróleumlámpa megihitt sugárzását, mely mellett olyan jól láttuk a finom himzést is, — a tágas konyha csodás illatát, hol a mindennapi egészséges eledetek mellett gyermekeknek tetsző édes dolgok is készülnek, melyek jutalomképpen kerülnek elő édesanyám tün. dörzsekrényéből. Nekem jelenti a nagy-nagy kertet illatos virágaival, melyekkel az én anyám látta el az egész várost, menyasszonyi csokrok, halotti koszorúk számára mindig volt virága a papi kertnek; jelenti a nagy meleg ágyat, melyből egy város hordta a legszebb palántot, jelenti a damaszt finomságu kender- és len asztalneműt, mely még ma is az ő gondosságából díszleg szekrényünkben, jelenti a gyapjuszőnyveket, melyek az ő terve és színezése szerint készültek az öreg osztóvártán, melynek a konyhából behallatszó ritmikus kattogása s a szövögető székely szövőedédes-bus danája tőli esteiken álomba ringatott s melynek zenéje most is ott zsong szíveimben.

mint öreg templomunk komoly hangszava.

Egy későbbi korban jelenti azokat a jóraintó leveleket, melyek tanaimagymaim idején jöttek-jöttek és sohasem fáradtak meg a tanácsban, a jóraintásban, a krónikázásban és mindig azzal végződtek, hogy otthon várnak, szeretnek!

És jelenti nekem ennek a világnak összeroppanását, vad balkáni hordák beözönlését azokon a szorosokon, melyekről Károlyi Mihály azt mondta, hogy „Erdélyért mint a tigrisek fogunk harcolni”. Jelenti két öreg ember megdőbbsét csodálkozását, hogy ott kell hagyni 50 év minden drága emléket és becsületes munkájának minden gyümölcsét. Jelenti a menekülő vonatának kétségbeesett, kiméletlen, csak önmagát féltő közönségét, mely nem törődik két öreg ember tehetetlenségével. Jelenti Isten örökös gondját, — a panasznélküli megérkezést s a panasznélküli vegetálást, — az alföldi homokba ültetett hargital fenők lassu hervadását s jelenti a sírt a Kossuth utcai temetőben, hol az anyaszív tovább álmodik gyermekeiről.

Nekem ez jelenti az anya fogalma s nekem testvérem tán boldogabb történetekben ugyanazt: a szeretetet, a gondot, az önfeláldozást, a szív értetek való remegését, vagy boldogságát, ha jó sorsunk volt. Oh! ez a ritkább! Az anyák mind tövis-koszorut hordanak s az értünk való aggodalommal, gondnal nem ér fel a kevés öröm, melyet annak a drága szívnek szerezni tudunk!

(Folytatjuk.)

Hozzászólás az egyetemi kérdéshez

Hírek terjedtek el. — egyelőre csak a liberális sajtóban, — az egyetemi kérdés állítólagos újabb megoldási tervéről. Ezekre vonatkozóan előkelő helyről kaptuk a következő hozzászólást:

Megdöbbenést keltett az egyetemi kérdés legújabb megoldási terve, hogy Pécsre viszik a természettudományi tanszékeket, viszont Pécsről idehozzák az evangélikus teol. fakultást. Ez a legkevésbé alkalmas a szándékolt célok megoldására, mert megtakarítást nem jelent, sőt befektetéseket kíván: erkölcsi és politikai szempontból pedig egyenesen véztes hatása.

I. Anyagi szempontok:

1. Az innen oda áthelyezendő természettudományi tanszéknek nemcsak elhelyezéséről, hanem felszereléséről is kell gondoskodni.

2. Az evangélikus fakultás itt ha elhelyezhető is: természettudományi tanszék helyiségeiben, az evang. létesítmények és internátus számára külön épületről kell gondoskodni. Ezt a helyzetet még kirívóbbá teszi az, hogy Sopronban már évek óta emelték megfelelő otthont az ifjúságuknak.

3. A természetrajzi tanárokat ott épü fizetni kell, mint itt.

4. Mivel a természetrajzszakos hallgatók 80 százaléka Debrecenben Tiszántúlról kerül ki, azok legnagyobb része elmarad a tandíját nemcsak Debrecen, de Pécs is elveszíti.

II. Erkölcsi szempontok:

1. Debrecenben Málusiban, Maróthy Györgyben, Diószeghyben, Fazekasban és Hatvaniban a természettudományoknak olyan múltja van, amilyennel egy más magyar város sem dicsekedhetik. És éppen Debrecen vesztíti el eme tanszékeket, melyeknek hallgatói is nagyobb számmal vannak, mint Szegeden a külön egész fakultásnak.

2. Dunántúl a legerősebb az evangélikus lakosság és mégis Dunántúl vesztíti el evangélikus fakultását.

3. Tiszántúl a leggyéresebb az evangélikus lakosság és mégis ide helyezik az evangélikus fakultást, hol annak egyáltalán nincs háttér.

4. Ezzel szemben egyetem sem veszt, csak a debreceni amely a legtöbb áldozatot hozta és multja a legzavartabb és szakadatlan folyású: — és a pécsi gvarapszik, amióért a város és környéke ugyszólván semmit sem ádozott. Szeged pedig érintetlen marad, miután korábban megkapta már a párhuzamos katedrákat, a protestán vallású tanárok ellensúlyozására.

III. Politikai szempontok:

1. Tárgvi okok és a közvélemény szerint, ha egyáltalán lehetséges egyetemet bezárni vagy megszervezni, ez csak a pécsi lehetne, mert az a legneptelenebb, ott van a legkisebb befektetés és mert a mohácsi vérszig visszamenőleg annak van a legsoványabb kulturális múltja. Ezzel szemben az történik, hogy egyedül Pécs erősödik még a leépítésből is, anélkül, hogy bármit is veszítene.

2. Pécs ugyanis nemcsak pozitívan gvarapszik azzal, hogy természettudományi tanszékeket kap és vesz el Debrecentől, hanem negatív is az az, hogy azok a hatalmas tényezők, akiknek Pécs erősödése legfőbb érdekében, megszabadulnak az evangélikus fakultással való laza kapcsolattól is, anélkül, hogy az egyetem pécsi corpora bármit is veszítene.

3. Az Urbs fidelissima jutalmul elveszt egyetemi fakultását.

A megoldásnak leggyézetesebb formája még is az volna, amiről szintén vannak hírek, hogy Pécest átengedné az állam a katolikus, Debrecen a protestáns egyházaknak. Ez idáig el-

képzelhetetlen reakciós lépés volna, mely a protestánsok számára egyenesen danaida ajándék, trójai faló: hiszen képtelenek fenntartani az egyetemet. Telát pár év múlva vissza kellene adniok állami kezelésbe. És ekkor volna legalább egy állami egyetem is, mert a pécsi elismerten katolikus, a szegedi és a budapesti pe-

dig félhivatalosan az. Ha még arra is rámutatunk hogy a hatalmas méretű tanácsere, melyet a felekezeti hovatartozás irrdit meg, majd némelyik tanszéken a bőség, másutt a hiány megoldhatatlan kérdéseit vetné fel: egészen világos az a katasztrófa, melyet tudományos és politikai szempontból a felekezeti egyetem eszméje

jelentene. Más bajunk már így sincs! Egyedüli megoldás: Debrecen ajánlja fel öt évre annak a költségnek a megtérítését, amelyet az államnak a három tanszék itt tartása jelentene. Jól üzletet csinálna vele! Különben is megszokhattuk, hogy a méltányosságot mindig pénzen kellett megvásárolnunk.

Egy évi és nyolc hónapi börtönbüntetését kapott a komádi kéményseprőné, aki bolondító beléndekkel meg akarta mérgezni részeges urát

A debreceni ítélőtábla az egészségrontási bünperben jóváhagyta a törvényszék ítéletét — Szenzációs tanuvallomások a felebbviteli tárgyaláson

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szenzációs érdekességű bünügyet tárgyalt kedden délelőtt a debreceni ítélőtábla a dr. Visky Sándor elnöke alatt működő büntetőtanács. A vádlott Kálmán Sándorné, komádi kéményseprő felesége volt, aki élien annak idején egészségrontás büntette címén emelt vádat a debreceni királyi ügyészség. Kálmán Sándorné bünperében a fő tárgyalást a múlt év novemberében tartotta meg a törvényszék, amikor is egy évi és nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélték a vádlottat. Az ítélet ellen Kálmáné felebbezést jelentett be s így került az ügy a tábla elé.

Aki az urát tébolydába akarja juttatni

A táblai tárgyaláson dr. Szép László táblabíró ismertette az iratokat, amelyekből rendkívül sok új és igen érdekes részlet került napvilágra.

Kálmán Sándor kéményseprőmester évekkal ezelőtt Komádiába nősült meg. Boldog családi életet élt és két gyermekük is született. Később azonban Kálmán ívásnak adta magát s ezért gyakori nezeletterések voltak a házastársak között. Végül is Kálmáné elhatározta 1930-ban, hogy megszerzi a férje kéményseprési jogát olyan módon, hogy Kálmán Sándort a tébolydába juttatja s így a... Erdekese, hogy ebben az időben Kálmán

Sándor ellen merényletet is követtek el. A merénylő Batizai Sándor kéményseprősegéd volt, aki lejszevel akarta agyonvagni Kálmán dímban, azonban a felesége félre csuszott és a súlyosan sebesült hatalmas erejű Kálmán néhány ponon juttalmazta meg a merénylőt, aki ész nélkül elmenekült. Batizit a debreceni törvényszék el is ítélte kilenc hónapi börtönrre. Kálmáné is vádlott volt ez alkalommal, mint felbujtó, azonban a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette.

Beléndek-mag az italban

A merénylet ügyének tárgyalása után Kálmán és a felesége kibékültek és ismét összeköltöztek. Ez a kibékülés azonban Kálmáné részéről csak látszólagos volt, mert — mint később kiderült — 1931 októberétől kezdve kisebb adagokban merget csempészett be a férje teájába. Egy Rosztás Istvánné nevű cigányasszonyt kért meg, hogy szerezzen a számára beléndek-magot. Ezt azután feloldotta és az oldatot beletette a férje italába. Egy-egy ilyen mérgezés után Kálmán rosszul lett, görcsökben fetrengett, sőt egy ízben még a ruháját is letépte magáról. Lassankint rájött, hogy a mérget a felesége keverte az italába. Erre aztán a múlt év május másodikán a feleségét elzavarta a háztól s egyuttal feljelentést is tett ellene.

„Hogy meg akart ölni, vagy a bolondok házába akart juttatni!”

A törvényszéki tárgyaláson Kálmán Sándorné tagadta a vádat. Azt állította, hogy a legjobb viszonyban élnek a férjével, akiről tudta, hogy ugynevezett konfertációs porokat szokott használni. Egy nagytakarítás alkalmával jött rá ezeknek a poroknak a rejtekhelyére. Állította, hogy a férje, amikor ittas állapotban volt, ütötte-verte őt s valóságilag naplót vezetett arról, hogy mikor eszedkes az ütegelés. Ő amiatt többször elment hazulról, de hosszút vagy éven mérgezési tervet soha sem foralt a férje ellen.

Ezzel szemben a kihallgatott Kálmán Sándor azt vallotta, hogy a felesége — meggyőződése szerint — el akarta őt tenni láb alól. Vagy meg akarta ölni, vagy a bolondok házába juttatni. Konfertációs porokat soha sem tartott, mert arra neki nem volt szüksége.

Jogszeres bolondító magvakkal

Hevesi Gyuláné tanuvallomásában azt adta elő, hogy egy ízben Kálmáné az alsó ruhájából előhozott egy zsáksót, amelyben a bolondító magvak voltak. Arra kérte őt, hogy főzze ki és az oldatot adja be a fér-

jének. A tanu kétszer is látta, amikor Kálmáné a mérges oldatot a férje teájába keverte. Megmondta előtte Kálmáné, hogy ezeknek a magvaknak a segítségével akarja a férjét a tébolydába juttatni, hogy így megszerezze a kéményseprési jogot. Hevesiné mindezt elmondotta Kálmáné, aki erre a feljelentést megtette. Hevesiné azt is előadta vallomásában, hogy Kálmáné a bolondító magokat az ágyában tartotta s egyszer Kálmán ebéd közben heves görcsöket kapott, dühöngeni kezdett és a földhöz vágta s azt mondotta, hogy mérge van benne.

Három nap alatt egy hektó bor

A feljelentés megtétele után orvosszakértők vizsgálták meg a Kálmáné lakásán lefoglalt dolgokat. Mindenekelőtt megállapították, hogy Kálmán Sándor leromlott egészségi állapotát atropin-hatású mérgek okozták. A lefoglalt szerek között valóban voltak ilyen atropinos mérgek, amelyek azonos hatásúak a maszlagos redőnyzírómagvával. Nagyobb mennyiségben fogyasztva, halált is okozhatnak. Voltak azonkívül a lefoglalt szerek között állati here-

kivonatok, ugynevezett „szereimporok” is. Találtak egy adag jöhinbin növénykivonatot is, amelynek szintén ugyanez a hatása.

Az ezután kihallgatott tanuk egy része szintén súlyosan terhelő vallomást tett Kálmán Sándorné ellen, míg voltak olyanok is, akik azt adták elő, hogy Kálmán rendkívül duhajkodó természeti ember. Egy ízben három napos dártdózást rendezett s ekkor száz liter bor fogyott el. Amikor már alaposan be voltak rugva, Kálmán az üres üvegekbe gyertyákat dugott, azokat meggyújtotta, majd a különös világítás mellett a népes társaság gyászadalokat énekelt.

Nagyot ütött botjával gazdája fejére

Égészen különös volt a tárgyalás alkalmával Dobi András tanuvallomása. Elmondotta, hogy egyszer hámasban kéményseprési körtúra mentek Kálmán Sándorral és Brezák István segéddel. Utközben Kálmán megkérte Brezákot, hogy a kezében levő husággal üsse őt fejbe úgy, hogy megsérüljön. Ő majd a feleségét feljelenti azon a címen, hogy felbujtotta Brezákot az ő febbeütésére. Brezák egy darabig vonakodott, később azonban, amikor Kálmán erős ködött, felkapta a huságot és akkor ütött a Kálmán fejére, hogy a derék kéményseprő szédülni kezdett, majd amikor visszanyerte az erejét, alaposan elverte a segédjét. Elmondotta a tanu azt is, hogy Kálmán egy alkalommal „konfertációs” port adott neki. Ő pedig az egyik barátjával elment az egyik kocsmába, hogy kipróbálja a „csoda-por” hatását, a barátja borospoharába tette titokban a port. A barát pár perc múlva rángatózni kezdett, ivóltót s amikor kikiserre az utcára, vérbelő szemekkel, tántorogva nekiessett egy karvastagságú fának és azt tövestől kiszakította. A lakásuk előtt pedig mindenáron az ablakon akart bemászni.

A táblai ítélet

Az egész napot igénybevevő fő tárgyaláson befejezték a bizonyítási eljárást és a törvényszék Kálmán Sándorné egészségrontás büntetésben mondotta ki bünösnek, amélt őt egy évi és nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte. A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy Kálmán Sándort a felesége mindenáron meg akarta mérgezni.

Az ügy tegnap került a debreceni tábla dr. Visky-tanácsa elé. Dr. Jeney Gábor főügyész a büntetés helybenhagyását kérte, míg dr. Simon Imre védőügyvéd felmentést kért. A tábla rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint teljes egészében helyben hagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet ellen a vádlott, illetve a védő semmiségi panaszt jelentett be a kuriához.

Hírek

1933. május 17. (Szerda.)
Prot.: Paskál. Kath.: Paskál.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth“, Piac-u. 26., „Reményesség“, Csapó-u. 22., „Isteni gondviselés“, Petőfi tér., „Csokonay“, Mester u. 43., „II. Rákóczy“, Külsővásártér., „Mátyás király“, Nyilastelep, „Árpád-vidелеm“, Csapókert.

Rendőség telefonszáma 20—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti május 16-án:

Az európai időjárás semmit nem veszített változékony jellegéből. Az elmúlt nap az eszések különösen nyugoszláiban voltak kiadósak, ahol 15—20 mm. esők estek. Anglia nyugati partvidékéhez már egy újabb esőterület érkezett. Hazánk déli része belesett a balkáni esős zónába és itt is 10 mm. esők estek. A Tiszántúlon ezzel szemben csak 3—4 mm. eső esett. A hőmérséklet ma ország-szerte 12—13 fokig emelkedett. Délután már csak a déli határon esett.

Prognózis: Részben felhős idő várható, a déli hőmérséklet némi emelkedésével. Mivel az égbolt az éjszaka még elég borús lesz, holnap reggelre 4—5 fokos talajmenti minimumok lesznek s így fagyra nem kell számítani.

Karl János nevenapja. Karl János, a debreceni diarista főgimnázium kiváló és nagy tudású házfőnök igazgatója kedden tartotta névnapját, amely alkalomból rendkívül nagy számban keresték fel tisztelői, ismerősei és jóbarátai, akiket magyaros szívből fogadott látott vendégül. Az előkelőségek élén báró Vay László főispán és dr. Vásáry István polgármester fejezték ki őszinte jókívánataikat Karl Jánosnak.

Harsányi Gréte iróné Debrecenben. A magyar irodalmi élet egyik megtehetetlenebb hőltagja, Gosztonyi Mihályné Harsányi Gréte, aki a kiváló irónak, Harsányi Zsoltnak a luza, kedden egy napi tartózkodásra Debrecenbe érkezett, hogy mint a „Magvarság“ munkatársa anvgolt cvűtőszón Hajdúvármegyéről szóló közgazdasági riportíróhoz. A jeles iróné Gosztonyi Mihály hárdibükki nagybirtokos felesége. Ragyogó tollal megírt, szebbnél szebb írásai a legelőkelőbb budapesti napilapokban látnak napvilágot. Ezerik regényét épen most közli folytatásokban a „Magvarság“ legközelebbi nagy sikerűnek ígérkező hangjátékát a Studio fogja közvetíteni Kiss Ferenc rendezésében. „Bük-sv Mihályné“ aláírással is sok cikke jelent meg. Gosztonyiné Harsányi Gréte, aki jelenleg sorra járja a magyar vármegyéket, hogy a „Magvarság“ olvasóközönsége előtt megelevenítse a közgazdaságok belső életét. Utjai során tegnap érkezett Debrecenbe, ahol Harsányi Zsoltjának volt a vendége.

Áldott állapotban levő nők és ifjú anvak a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által rendszeres emomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás képviselői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Figyelmeztetés a hadikölesöntulajdonosokhoz illetékes helyről felhívják a hadikölesöntulajdonosok figyelmét arra, hogy a különböző pénzügyi és közigazgatási hatóságokhoz beérkezett feljelentések és panaszok szerint részben különböző hangzatos néven alakult úgynevezett „hadikölesöntulajdonosok“ és különböző „hadikölesöntulajdonosok“ foglalkozó sajtótermékek ügynekei járják be az egész országot és hangzatos ígéretekkel a hadikölesöntulajdonosok a belügyminisztériumnál való kieszközölését ígérk és hadikölesöntulajdonosok igényeiket arra igyekeznek rábírní, hogy ezen úgynevezett „hadikölesöntulajdonosok“ lények be és a hadikölesöntulajdonosok sajtótermékekre fizessenek elő. Illetékes helyről saját erdükük a figyelmeztetik az érdekelte hadikölesöntulajdonosokat, hogy minden hadikölesöntulajdonosok jogosult minden közbenjárás nélkül is megkapja a neki író segélyt, amennyiben az előírt feltételeknek megfelel és hogy az úgynevezett „hadikölesöntulajdonosok“ és hadikölesöntulajdonosok sajtótermékek kizárólag nevezésedési szándékkal alakult magánvállalkozások, amelyek a hadikölesöntulajdonosok jogosultak érdekében eljárni nem alkalmasak és gyakorlatban nem érik be arra, hogy a nekik adott megbízásnak eleget tegyenek. Óva intik tehát a hadikölesöntulajdonosokat hogy az előbb említett pártok és sajtótermékek ügynekeivel vagy megbízóikkal érintkezésbe lépjenek és ezekben hadikölesöntulajdonosok kieszközölése címen fizetéseket teljesítsenek. Amennyiben bármelyik hadikölesöntulajdonosok jogosult költvénytulajdonosnak bármí néven nevezendő ranasza vagy kívánsága volna, ugy forduljon kizárólag az erre egyedül illetékes m. kir. belügyminisztériumhoz, amely minden esetben a legkésőbbes esetben és a legrovidebb idő alatt intézi el a hozzá beérkezett kérelmeket és panaszokat.

Jégszekerények nagy választékban
TÓTH GYULA vasüzletében.

x Kézimunkához legnagyobb választék, legolcsóbb árak Szilágynál. A szurozás, endlízés, előrajzolás, összeállítások jutányosan.

ANYAKÖNYVI HÍREK.

Házasság: Györfi József fodrászsegéd—Mészáros Piroksa.

Születések: Weitzner Jakab kereskedő, leány, Vera; Ilvés Sándor fm. leány, Erzsébet; Simon Antal asztalos leány, Éva; Toldi Lajos festősegéd, fm. Gusztáv; Sándor János fm., leány, Katalin; Bogdán György fm., leány, Katalin; Jónás János máv. npsz., leány, Júlia; Zádor Béla keresk., fm., István; Kovács Gábor kocsis, fm. Mihály; Németh Károly irodaszolga leány, Ilona; Zéman Mihály klinikai szolga, leány, Erzsébet; Kovács György pnceér, fm. Ervin; Kun Imre festősegéd, leány, Erzsébet; Reszgy Lajos ügynök, leány, Edit; Mihály András fm., Géza és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Molnár Erzsébet ref. 2 éves Bellelő 57; Földi Gizella ref. 19 éves Konyár; Gyökös József ref. 5 éves Budai E. u. 41; Csiba László ref. 22 éves Agárdi u. 9; Muraközy László ref. 72 éves Hunyadi u. 5.

— **UNJUK MÁR...** ezt az észö nadrágos, madárarcu koplaló művészt, ezt a csonttá aszott Gandhí, akiről legújabbban nagy cikkekből közlik a lapok, hogy „egy heti éhezés — noha a halgatás napja hétfő — megszólalt“. Idehaza kényszerűségből ezek és ezek fizik ugyanazt a koplaló művészetet, amit a mahatma: sok az adó, leviszik a fizetést és holnap esetleg minis miből megtalpalatni a cipőnkét. Kint a világban háborúról beszélnek, világválság van, harmincemillió munkanélküli van — s akkor az nyugtalanítsa az embert, hogy Gandhí megszólalt? A nagy mahatma ugyanis kellő pillanathban, nyilván, ismét félbe hagyja az éhezést — de Uram Isten, — mikor tesz le már róla, hogy meg is szólaljon. Legfőképpen mikor mondának le róla a lapok, hogy ezt közösjék? Mert ez sokkal jobban érdekelné minket, mint az, hogy váh a Gandhí megszólalt-e még vagy sem...

— **Bánhidv Antal Debrecenben.** Bánhidv Antal, a kiváló magyar sportrepülő, aki a Gerlével legutóbb hajtott végre bravuros sportteljesítményt, tegnap este Debrecenbe érkezett repülőgépen. A debreceni sportrepülőtéren szállott le Galamb Ferenc pilóta, Tisza Tibor és Szegedi József mérnökök társaságában. Éjszaka az Angol Királynőben szállt meg, majd reggel társával együtt visszarepült Budapestre.

— **Már a kiskaput is lopják.** Kormány Gusztáv nyugalmazott tanító amiótt tett feljelentést a rendőrségen, mert Sámsoni-ut 37. szám alatti házában kiskapuját éjszaka a tolvajok lelopták. A különös lopás ügyében nyomozás indult.

Olók börtövek, levivőgépek szaküzlete
FRICK TESTVÉREK
Ferenc József-ut 27.

— **Sorozatós betörések egy Barany-úti háznál.** Soltész István földbírtokos feljelentést tett a rendőrségen, mert Barany-ut 42. számú házában három egymást követő éjjelen láttak tolvajokat, illetőleg betörőket. Előbb elvittek egy szép rózsafa tövet, másik éjszakán egy értékes szobrot, harmadik éjjel pedig feltörték a tvakolat és ellopták a benne lévő tvakokat.

x **Egy üveg „Igmándi“ mindig otthon legyen, hogy ha szükség van rá, gyorsan segítsen.**

x **Levél a csoda-papagályról.** A következő levelet kaptuk: „Füres eset történt velem. Néhány nappal ezelőtt egy papagályt kaptam ajándékba, de a diszes állat nem akart lakásomban beszélni. Órák hosszat ültem az álmos papagály előtt és folyton „mondogattam: „Halló, Lóri!... Halló, Lóri!...“ Végül a papagály kivágyt a szemét és így szólt: „Mással beszélsz?“. Erre újra álomba merültem, de másnap végképen felébredt és azóta folyton ezt halogatja: „Tolnai... Tolnai... Nem tudják megmondani nekem, hogy milyen Tolnait emleget a Lóri folyton? Talán Tolnai Világlapíró?...“

x **Fontos az egészségére:** Fürdőjön a

a Margitfürdőben.

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes. Időben nincs korlátozva, mert külön női és férfi gőzoztályok vannak. Leszállított árak, kedvezményes havi bérlet és fűzetjegyek kaphatók a firdőpénztárnál. Minden villamoskalauzról az utazásai kombinált fürdőjegyek válthatók.

— **Koresmai verekezés közben öszszeszebezte a kezét.** Kedde este a Degeföld-téri Király-vendéglőben Sándor Lajos asztalossgéd összekülönbözött Vas József kömüvessegéddel. Csakhamar verekezésé fajult az affér és Sándor Lajos az anzlagüvegnek esett, amelynek szilánkaiban balkezét súlyosan megszebezte. A mentők részosítotték első segélyben.

x **Gyomorbetegek! Diétás konyha!** Baromfi, legfinomabb borjúhús, hal-félék, krémek, felfújtak, torták, át-tört főzelékek, a legkényesebb izlésnek és legvencgebb gyomornak megfelel. Próbálja meg meggyógyul. Orosó és elsőrangú. Batthány-utca 18. Keresztépület.

x **A rejtélyes hindu hercegü.** Exotikus és rejtélyes vendége volt Budapestnek: egy előkelő hindu hercegü, aki többek között azzal keltett feltűnést, hogy vérbé mértott tollal imádkozott. Erről a hercegürol érdekes cikkeket közöl a Délbáb, melynek szerkesztőségét kereszte és hosszasan elbeszélgetett Indiáról. A Délbáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg, pompás rádióműsorokat, filmarvatot és rejtélyeket, valamint egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regény és 120 képet közöl. Egy szám ára 20 fillér.

Mozik műsora

VIGSZINHÁZ. Ma utóliára Dolores del Río csodás filmja, a „Paradi-csommadár“, Hawaii szigetek csodálatos világa.

URANIA. A hóbörgő óceán és a nagy szenvedélyek filmje: „Itél a tenger“. Egy apa és fia harca a nő-ért, akik mindaketlen szeretnek. Kísérő film: Kelly filloiban és Elvarázsolt puczrajt, vigjátékok. — Előadások 5, 7, 9, az 5 óras előadás felhelyákkal.

Boeskov tér. Telefon: 14—26

Szerdán: „VIDÁM BANDITA“, Edmund Lowe, Warner Baxter főszereplésével. Megelőzi: „MAI GAZGAGOK“, Janet Gavnor, Charles Farrel attrakciója. Előadások 7, 9 órakor.

Rádió

A budapesti rádió szerdai műsora

6.45: Torna, Utána: Gramofon. 9.45 Hírek. 10.00: 1. Regi magyar konyha. 2. Bélyeggyűjtés. (Felelősas.) Közben: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vizslószolgálat. 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 12.05: Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár Tibor. Közben 12.30: Hírek. 1.00: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. Utána: Eugén Stepa balalajkenekara. 2.45: Hírek, élelemiszerárak, paci árak, árfolyambírek. 3.30: A rádió diákfőnöke. „A legendák költője“. (Várdi Antal.) 4.00: „Isten verebei“, Sásdi Sándor novellája. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: „Vadászmények Kiszáiban“. Madrusach Viktor előadása. 5.30: Bachmann-ízz a Rajna-parkból Fekete Pál énekszámaival. 6.00: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 6.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 7.20: Munkásfőlora. 7.50: Terményfőzdeci árak. 8.00: Liszt Ferenc nemzetközi zongoraverseny közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytérmeből. Szünetben: Lőversenyeredmények. Utána kb. 10.10: Időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-éteremből. Közben 11.00: Antonio Widmar olasznyelvű előadása.

„Erzsébet Királyné Szálló“

Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám.

(A BELVÁROS KÖZPONTIÁBAN)

60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern, kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője

Egy pincér-rendszer.

SZABÓ IMRE tulajdonos.

Féregmentes
szoba, konyha mellékkeliségeivel kiadó. Virágos udvarban. Törökbalint 25. 1285

Uccai
butorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 5. 4170

Uccai
háromszobás, fürdőszobás modern uri lakás központban kiadó. Fűvészkeret ucca 14. 4169

Különbejáratu
butorozott vagy butornélküli szoba kiadó. Frischmann, József kir. herceg ucca 8. 4194

Háromszobás
udvari emeleti szép lakás azonarra kiadó. Szent Anna 29. 1293

Különbejáratu
butorozott szoba zongora- és fürdőszobahasználattal kiadó. Ugyanott műhelynek világos pince kiadó. Hatvan u. 58. 4100

Butorozott
szoba május 15-re kiadó. — Ugyanott toxi eladó. Monti ezredes ucca 17. 1265

Parkos udvarban
3 szobás, komfortos lakás aug. 1-től kiadó. Rákóczi u. 35. Értekezni: uccai lakásban. 4156

Szépen
butorozott 1, esetleg 2 szoba kiadó. Piac u. 49., II. em. főlépcső 1. ajtó. 4057

Egy
szoba, konyha mellékkeliségekkel június 1-re kiadó. Cegléd ucca 14. Ugyanott két ebédlő szekrény eladó. 1140

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

II. emeleti
3 szobás, komfortos lakás kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Teljesen
különbejáratu szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3887

Háromszobás
fürdőszobás modern urilakás központban olcsón kiadó. Fűvészkeret ucca 14. 4046

Modern
uccai 3 vagy 2 szobás lakás keresztény családnak kiadó. — Barna ucca 11. 1279

Forgalmas
nyolc parkettas butorozott szoba kiadó, esetleg elátással. Cim a kiadóban. 4158

Uccai
elsőemeleti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Batthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Kiadó
egy szoba, konyha, fűszekamara. Kocsókert, Szondy 14. Több lakó nincs. 1302

Egy
szoba, konyha, speiz butorozva kiadó központban. Iskola ucca 8. 1304

Honti
ucca 32. számú ház kiadó olyan kis családnak, ki fizetés helyett egy leány ellátását vállalja. 1306

Egy
szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Eötvös u. 60. sz. 103PP

Két
egyszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Csokonai 17. 104PP

4 szobás
modern lakás 2 előszobával augusztusra kiadó. Csapó ucca 22. 1295

3 szoba,
előszobás lakás pincével Ispotály 7. alatt kiadó. Értekezni: Szent Anna 4. 1296

Lakást keresők

Modern
3 vagy 4 szobás lakást keres három tagú család. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre kiadóhivatalba kérek. 4137

Nyugdíjas
Máv. segédúszó közepkorú magános nőnél állandó lakást keres. Levélajánlatot „Állandó” jellegre kiadóba kérek. 4175

Üzletek

Üzlethelyiség
(volt férfiruhaüzlet) azonnal kiadó. Csapó ucca 10. sz. a. Értekezni az udvari lakásban. 3820

Ingtalan

A város
legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek sürgősen eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takaréknál. 1157

Andrássy ut
11. sz. alatti villa és ugyanott villatelek Mikszáth uccai fronttal eladók. Dr. Halász, Piac ucca 41. 4163

Adómentes
új ház kétféle lakással eladó. Ára 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta nagyvonalú egyezség szerint. Értekezni a helyszínen: Kingsyeshgy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotával.

A város
központjában, legszebb helyen oroklakást, vagy 1-2 évi lakbér előre lefizetése esetén igényének megfelelő lakást építtetének megegyezés szerint. Cim a kiadóban. 1290

Ház
forgalmas vendéglővel, jégfolytonossággal, lakásokkal sürgősen eladó. Simonffy u. 37. 1303

Eladás

Virágok,
cserepesen és levágva, csokrok, koszorúk, virágkosarak izlítés kivételben legolcsóbban Farkas Margit virágüzletében, Bikáva. szemben 1093k

Kutszivattyúk,
épitkezéshez visszinek, sparhelték legolcsóbban. Fischer, Csapó 69. Telefon 28-59. 3752

Indián motorkerékpár
oldalkocsival és Ford-auto kiegészítéssel állapotban eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 1204

Eladó
festett fél halosobabutor Szutor asztalosnál, Király ucca 3., udvarban. 4213

Eladó
39 darab kis pulyka. Bellegeő 191. Monostorpályi ut. Kapusi. 1300

Hajfonatok,
copfok olcsón kaphatók Boczán fodrásznál, Hatvan u. 31. 4210

Hatszemesély
Renault-autó eladó, vagy cséplőgarnitúraért cserélhető. Szabó László Földes. 4209

TISZTELETTEL
értesitem az igen tisztelt vevőmet és ismerőseimet, hogy az eddig „Alföldi Faértékesítő Vállalat” tűzifaosztálya, cégtulajdonos Ihász Henrik név alatt Pesti ucca 2. szám alatt folytatott tűzifatelepemet Böszörményi ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy”-malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Főzésre alkalmas tűzifa, míg a készlet tart, 3 P 20 fillérért kapható. „Erdélyi Tűzifa- és Szenkereskedés, cégtulajdonos: Ihász Henrik. Telefon 32-31. 1081

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Kerékpár,
ballongumis, jökarban levő, eladó. Kinizsi 32. P101

Hálósobabutor,
előszobabutor, töltőkályha olcsón eladó. Arany János u. 2., földszint 3. 4195

Fagylalt
pultapparát és egyaltgép eladó. Vörösmarty u. 3. 4192

Egy darab
önműködő uokád olcsó áron eladó. Klein Manó, Csokonai u. 31. 4179

Vashordók,
használtak, nagyon jó állapotban olcsón eladók. Szepességi ucca 49. 4188

Fűszerberendezés
mázsával, merleggel olcsón eladó. Andrássy ut 91. 4159

Eladók:
garantált tiszta ténér sodronyos vaságy, szezon, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Bontásból
kikerült: tégla, cserep, vályog, faanyag, léc, ajtók, ablakok eladók. Percs 5. sz. 4166

Fehér cipők
sandalettek nagy választékban, olcsó áron. Bolánál, Városházával szemben. 4035k

Turisták,
kiránduók, stranduók eldorádója az Esterházy huslerakat Piac 30. Szenzációs nagyválaszték huskonzervekben, szalámitélekekben, pasztetomokban, sajtokban. Turisták csoportos vásárlásánál 5 százalékos engedményt élveznek. 4036k

Kádároknak
vélő szép hasab tőgyfa Prohászka és Társánál, Bethlen 44. Telefon 11-61. 1273

12 személyes
ezüst evőeszköz tokban. kézi-munka függönyök, ágyceritők, abroszok eladók. Cim a kiadóban. 1284

Tenyészkoça,
yorkshír, eladó vagy elcserélhető mangalcaért, Ispotály u. 13. sz. 1286

Dália tövek,
évelő virágok, virágtöld olcsón kapható. Smonyi ut 9., Török. 849

Tajtékpipa
ébenia szátra, ezüsttűs és borostyán szopokával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Kovácszén
q-ként elszigetelő lemezek már 5 pengőből, kuramák, mérlegek, benzinnmotor, fűtőgőz körfűrészt váltóval eladók. Bartha faterlep Ispotály u. 3. Telefon 27-85. 4138

Sertésmajsza
tiz májsza nordképpességű jutányosan eladó. Széchenyi ucca 37. 4202

Pianinó
világmárkás, remek hangu eladó vagy bérbeadó. Arany János 22. 4207

Vétel

Zálogcédulát
használt férfiruhaikat, használt butorokat veszek; levelezőlap-hívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Recamiert,
garantáltan tisztát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3736

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apafy ucca 20. 656

Vadászfegyvert
12-16-os kaliberűt keresek megvételre. — Ajánlatot gyártmány- és ármezjelöléssel „Vadászfegyver” jellegre a kiadóba kérek. 1282

Fafűtéses
fürdőkályhát megvételre keresek. Weinberger, Széchenyi u. 24. 4211

Radio

Rádiót,
csillart, kerékpárt, gumit, alkatrészeket legolcsóbban vásárolj! Katznál, Piac 60. 3753k

Rádiók,
villanycikkek, csukarek legolcsóbban Baranyánál Szent Anna 1. Villanygők cserélése. 3857k

Ellátás

Kitűnő
házikoszt uri családnál kihordásra is kapható. Rákóczi u. 35. uccai lakás. 4157

Penz

Pénzt
háza, földre folyósítottak. — Hadikölcsönt, kényszerkölcsönt veszek. József királyi herceg 44. Mandel. P100

Oktatás

Nemzeti
gyorsíró- és gépíróiskolában szakzerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Alkamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Német órákat
háznál is nagyméret tanítónő feleségemmel egy gyermekkel, mint felnőtteknek, kezdőknek és haladókknak nagyon olcsón nyújtok. Feldmann, Nyugoti u. 26. 4196

Különféle

Borka
Dégenfeldtérrel Kossuth ucca 8. alá költözött, Borka, Biró rádió, villany szerelés. 3856k

Tenniszhurozás
tökéletesen gyorsan, olcsón Takács hurozó mesternél Arany János 22. 406

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul. Zöldta ucca 3. szám alatt.

Fodrászok Szaklapja
megjelent, kapható darabonként Szász-trafikban, Piac u. 64. 1301

Vizezeték,
fürdőkád, bádagos munkát, javításokat legjutányosabban vállalok. Batthyány 7., Vár 2. PP

Eltörött
dísztárgyak, nippel porcellánok ragasztását olcsón vállalja Barany Szent Anna 1. 3948k

Kieserélem
viscít kopott férfi- és fiuruha-ját legprímabb minőségű gyapjú szövetekre, vagy elsőrendű szabóságomban saját szöveteimből kétszeri próbával elegáns ruhákat készítetek érte. Vég uriszabó, Burgundia 2. szám. Ipariskolával szemben. P48

Wéber S. könyvkötő
Batthyány u. 2. szám elvállal bordiszmű, goblein, paszpartout, doboz, arany, ezüst, dombor és koszoru szalagok nyomását olcsón és izlésesen. 1246

Tavaszi
fotóujdonságok, amatőr felvételek kidolgozása, nagyítása megolcsó olcsó áron Berzékinnél, — Piac u. 38., udvarban. 3924k

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Balint József. 3926k

Ha kerékpárján
szakszeru munkát óhajt, — vágyánál eszközök, Hatvan ucca 18. 3947k

Vendéglömet
megnyitottam Csapo ucca 10 Zóna egész nap, olcsó étkezés. Isztano italok. Szives pártfogás! kér: Géder András. 1094k

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövé nyek áru-teretést jutányosan vállalom. Farkas József műkértész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Kerékpár,
varrógép, itogep, gramofon, rádió szakszeru javítás Molnai Lino muszerészénél, Csapó u. 50. 3443

Pauló
vősnők és bejegyzőköztető üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Autó,
motorkerékpárunk új futó felújítása, javítások garanciával 48 óra alatt. Tóth gumüzem, Kákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17-05 3862k

Autotechnikai szaküzletemet
Piac ucca 60. szám alatt, a központi garage területen lévő udvari helyiségben megnyitottam Németh Daniel. 3925k

Poloskairtást
gyangázai és lakások vizsgálatát teljesítséggel vállalom. Poloska- és páncályszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. v. k. cs 4041

KEGYES FERENC
sírkőraktar, Burgundia u. 21. P95k

Felsőruha
varrást és tenernemű varrást olcsón vállalok, házhoz is megyek 150 fillérért. Cim a kiadóban. 4167

50 FILLÉRERT
HAROM NAPILAPBAN közöljük 10 szavas próbihirdetést hétköznap, vasárnap 70 fillérért. Harom napilap sokezer olvasója olvassa nálunk feladott próbihirdetését naponta, emélfogva a nálunk feladott próbihirdetés biztos eredményt hoz. Debreceni Független Ujság. Debreceni Ujság. Debreceni Polgár.